

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ZPRÁVA

ZE ZJIŠŤOVÁNÍ KVALIFIKOVANÝCH ODHADŮ POČTU ROMSKÝCH ŽÁKŮ V ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024

Praha, květen 2024

Obsah

Seznam tabulek	2
Základní informace o zjišťování	3
Cíl zjišťování	4
Metoda zjišťování	4
Vypovídací schopnost dat	4
Respondenti šetření	5
Základní zjištění	6
Tabulkové výstupy	6
Závěr	9

Seznam tabulek

Tab. 1 – Počet ředitelství a žáků základních škol podle zřizovatele (stav k 30. 9. daného roku)	5
Tab. 2 – Počet ředitelství a žáků základních škol podle území (stav k 30. 9. daného roku)	5
Tab. 3 – Počty romských žáků podle vzdělávacích programů v základních školách (stav k 30. 9. daného roku)	6
Tab. 4 – Počet škol podle odhadovaného podílu romských žáků na celkovém počtu žáků školy	7
Tab. 5 – Počet základních škol a jejich žáků s odhadovaným třetinovým a vyšším podílem romských žáků – krajský pohled	7
Tab. 6 – Počet základních škol a jejich žáků s odhadovaným třetinovým a vyšším podílem romských žáků – podle zřizovatele	8
Tab. 7 – Počet základních škol a jejich žáků podle typu školy – krajský pohled	8
Tab. 8 – Školy a žáci ve vzdělávacích programech (stav k 30. 9. daného roku)	8

Tato zpráva byla zpracována Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na základě výsledků zjišťování kvalifikovaných odhadů počtu romských žáků, které ministerstvo realizuje od školního roku 2016/17 na všech základních školách, a to vždy k začátku školního roku (odhad k 30. 9.). Není-li ve zprávě uvedeno jinak, vztahují se všechny informace k výsledkům zjišťování ve školním roce 2023/24. Součet jednotlivých podílů z celku uváděný v tabulkách nemusí dávat hodnotu 100 %, což je způsobeno zaokrouhlením. Zdrojem všech dat jsou databáze MŠMT.

Základní informace o zjišťování

V období od září 2023 do listopadu 2023 realizovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále „ministerstvo“) v souladu s § 28 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, sběr *dalších údajů nezbytných pro stanovení kvalifikovaných odhadů ukazatelů vzdělávání a vzdělávací soustavy*. Jednalo se o *kvalifikované odhady počtu romských dětí v mateřských školách, žáků v základních a středních školách a v konzervatořích a studentů ve vyšších odborných školách*.

Tato zpráva se zabývá samostatně výsledky odhadů popisujících vybrané okolnosti vzdělávání romských žáků v základních školách, které jsou nezbytné pro dokladování postupu k *plnění výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci D. H. a ostatní proti ČR*. Zjišťování v základních školách realizovalo ministerstvo již osmým rokem, a to vždy ve členění žáků podle jednotlivých vzdělávacích programů základního vzdělávání, tedy dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“), tedy dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“), Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále „RVP ZV LMP“) a Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „RVP ZŠS“). V souvislosti se zrušením RVP ZV LMP od 1. září 2016 bylo součástí zjišťování rovněž zařazení těchto žáků do vzdělávání podle Rámcového vzdělávacího programu RVP ZV se sníženými nároky na výstupy ze vzdělávání z důvodu mentálního postižení (dále „RVP ZV UV“).

Ve školním roce **2019/2020 byl naposled** zjišťován počet žáků vzdělávaných dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále „RVP ZV LMP“), tento vzdělávací program byl plně nahrazen RVP UV. Od školního roku 2020/2021 se sledují žáci s diagnózou LMP vzdělávající se dle RVP s upravenými výstupy.

Informace popisující romskou tematiku jsou současně nezbytné pro monitoring plnění některých národních strategií – například *Strategie romské integrace do roku 2021 – 2030*.

Zjišťování probíhá v elektronické podobě prostřednictvím Informačního systému školské statistiky. Byť se v případě kvalifikovaných odhadů nejedná o součást statistického výkaznictví, probíhá jejich zjišťování současně se sběrem dat ze zahajovacích výkazů k aktuálnímu školnímu roku. Základním cílem tohoto souběhu je snaha o zajištění lepší časové provázanosti a vzájemné srovnatelnosti obou těchto informačních zdrojů, stejně tak jako umožnění průběžné rámcové kontroly těchto údajů s paralelně probíhajícím sběrem statistických dat. V listopadu proběhla následná kontrola předaných odhadů a po vyhodnocení jejich důvěryhodnosti proběhla další komunikace se základními školami, jejichž kvalifikované odhady byly ve výraznějším rozporu s ložskými předanými hodnotami nebo aktuálními informacemi ze statistického výkaznictví. Speciální důraz byl kladen zejména na kontrolu těch škol, které v jednom ze sledovaných období vykazaly velmi vysoký podíl romských žáků a ve druhém nikoliv. Takové školy byly vyzvány k provedení důsledné kontroly svých odhadů a k případnému zjednání nápravy. Jako nejčastější příčiny těchto odchylek byly identifikovány především slučování škol, migrace, domnělá záměna celkového počtu romských žáků za celkový počet žáků dané školy a v neposlední řadě neochota některých škol na tomto šetření s povinnou účastí participovat, a to i přes opakovanou výzvu ze strany ministerstva. Údaje za tyto tzv. neparticipující školy byly ve výsledném vyhodnocení upraveny tak, aby se v maximální možné míře minimalizovalo zkreslení vypovídací hodnoty šetření jako celku (nejčastěji bylo přihlíženo k hodnotám předaným těmito školami v předchozích školních rocích).

Ve zprávě jsou u meziročních srovnání uvedeny hodnoty vycházející z odhadů ke školnímu roku 2022/2023 (tj. loňské výsledky (označeny 2022) a aktuální výsledky ke školnímu roku 2023/2024 (označeny „2023“).

MŠMT se každoročně setkává s kritikou tohoto zjišťování z řad některých ředitelů škol a zástupců některých asociací, kteří odmítají toto zjišťování provádět. Lze se domnívat, že tato okolnost má významný vliv na konečné výsledky.

Cíl zjišťování

Hlavním cílem těchto šetření je odhadnout aktuální počty romských žáků vzdělávaných v jednotlivých programech základního vzdělávání a porovnat je se zjištěními z minulého školního roku. V rámci plnění rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku z roku 2007 se Česká republika zavázala přijímat taková opatření, která povedou ke snižování konstatované diskriminace romských žáků ve vzdělávání. Těm bylo v té době dle názoru soudu přisuzováno lehké mentální postižení (dále „LMP“) primárně kvůli jejich etnicitě, v důsledku čehož jsou bez relevantních pedagogicko-psychologických důvodů následně vzdělávání zejména dle programů pro žáky s lehkým mentálním postižením. Je tedy nezbytné vědět, kolik takových žáků se v systému nachází, aby bylo možné úspěšně směřovat konkrétní opatření podporující inkluzivitu českého vzdělávacího systému, podporovat vzdělávání romských žáků a jejich integraci do hlavního vzdělávacího proudu a následně i tato opatření vyhodnocovat.

Metoda zjišťování

Identifikace romského žáka probíhá pomocí metodiky vycházející z *Analýzy sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti*, kterou zpracovalo v roce 2006 Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s Radou vlády pro záležitosti romské menšiny.

Ředitelé škol (po konzultacích s pedagogy, kteří v jednotlivých třídách působí) tak mají v rámci poskytování svých kvalifikovaných odhadů o počtech romských dětí, žáků a studentů vycházet z obecně používané *definice, kdy je za Roma označen takový jedinec, který se za něj sám považuje, aniž by se nutně k této příslušnosti za všech okolností hlásil, a/nebo je za něj považován významnou částí svého okolí na základě skutečných či domnělých (antropologických, kulturních nebo sociálních) indikátorů*. S ohledem na obsah definice a pojetí tohoto zjišťování je nezbytně nutné znát co nejvíce kontextových informací k jednotlivým žákům, přičemž takovými informacemi disponuje právě škola. Přestože má toto zjišťování od prvopočátku řadu odpůrců, a to nejen mezi samotnými řediteli škol, konstatovala již v roce 2015 Česká školní inspekce, jako orgán odpovědný za kontrolu a hodnocení vzdělávací soustavy v České republice v oblasti vzdělávání a školských služeb, že *„Právě kvůli připsanému romství dochází nejčastěji k diskriminaci, proto pro účely tohoto šetření obava ředitelek a ředitelů škol, že označením žáka za Roma na základě subjektivního hodnocení a pocitu, aniž by on sám Romem skutečně byl, dojde k jeho poškození, nebyla relevantní, přestože tuto obavu někteří vyjadřovali. Informace získané prostřednictvím tohoto zjišťování jsou navíc anonymní a není možné je žádným způsobem ztotožnit s konkrétním žákem.“*

Vypovídací schopnost dat

Relevance výsledků zjišťování kvalifikovaných odhadů počtu romských žáků vychází ze základního předpokladu, že ředitelé škol jako osoby plně odpovědné za vzdělávání ve školách a s ním související činnosti podle školského zákona předávají ministerstvu údaje pravdivé a správné, na základě odborného posouzení

situace po konzultaci s třídními učiteli, dalšími pedagogy či s výchovným poradcem. *Zkušenosti z realizace těchto zjišťování ale na prvotních datech jasně ukazují, že určování tzv. připsaného romství třetími osobami (řediteli) je zcela limitováno mírou jejich individuální subjektivity či jejich osobním postojem k provedenému šetření.* Tyto skutečnosti pak samozřejmě mohou významně ovlivnit relevanci trendových tvrzení, a i proto není možné výsledky těchto zjišťování zaměňovat za statistiku.

Respondenti šetření

Zjišťování ve školním roce 2023/2024 probíhalo, stejně jako v předchozích školních letech, na všech základních školách zapsaných do rejstříku škol a školských zařízení. Celkově tak bylo **do zjišťování zapojeno 4 273 základních škol**. Technicky bylo poskytnutí kvalifikovaných odhadů počtu romských žáků svázáno s odesláním statistického výkazu o ředitelství školy, zúčastnit se zjišťování tedy musely povinně všechny základní školy (samozřejmě bylo možné odeslat i nulové hodnoty, tj. negativní hlášení, čehož však využily nejen ty školy, na nichž pravděpodobně žádný žák/žákyně odpovídající definici není, ale v některých případech i školy, které z různých důvodů odmítají na šetření participovat (jak vyplývá z jejich komentářů k předaným nulovým hodnotám)).

Tab. 1 – Počet ředitelství a žáků základních škol podle zřizovatele (stav k 30. 9. daného roku)

Zřizovatel	školy		Žáci celkem		Romští žáci		Podíl romských žáků (v %)			
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	zřizovatel		celek	
							2022	2023	2022	2023
MŠMT	46	46	1676	1628	441	384	26,3	23,6	0,0	0,0
Obec	3622	3625	953681	943777	31190	31798	3,3	3,4	3,1	3,2
Privátní sektor	298	310	25278	27448	123	92	0,5	0,3	0,0	0,0
církev	49	49	7692	7743	353	371	4,6	4,8	0,0	0,0
Kraj	243	243	19451	19750	3238	3449	16,6	17,5	0,3	0,3
Celkem	4258	4273	1007778	1000346	35345	36094	3,5	3,6	3,5	3,6

Zdroj: databáze MŠMT

Komentář: Součet jednotlivých podílů z celku nemusí dávat hodnotu 100 %, což je způsobeno zaokrouhlením.

Tab. 2 – Počet ředitelství a žáků základních škol podle území (stav k 30. 9. daného roku)

kraj	školy		Žáci celkem		Romští žáci		Podíl romských žáků (v %)			
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	kraj		celek	
							2022	2023	2022	2023
Hlavní město Praha	291	292	121401	120929	1021	1021	0,8	0,8	0,1	0,1
Středočeský kraj	579	583	146883	147050	2912	2900	2,0	2,0	0,3	0,3
Jihočeský kraj	271	271	60610	60138	1685	1707	2,8	2,8	0,2	0,2
Plzeňský kraj	226	227	55392	54864	1497	1487	2,7	2,7	0,1	0,1
Karlovarský kraj	108	109	26090	25479	1953	1932	7,5	7,6	0,2	0,2
Ústecký kraj	284	285	77219	75611	9277	9694	12,0	12,8	0,9	1,0

Liberecký kraj	202	202	43662	43140	2034	2079	4,7	4,8	0,2	0,2
Královéhradecký kraj	272	274	51513	50808	1695	1810	3,3	3,6	0,2	0,2
Pardubický kraj	252	253	49451	49197	1228	1205	2,5	2,4	0,1	0,1
Kraj Vysočina	273	273	47175	46874	620	615	1,3	1,3	0,1	0,1
Jihomoravský kraj	491	492	112842	112908	2203	2141	2,0	1,9	0,2	0,2
Olomoucký kraj	300	303	57178	56702	1791	1826	3,1	3,2	0,2	0,2
Zlínský kraj	264	264	52305	51891	680	671	1,3	1,3	0,1	0,1
Moravskoslezský kraj	445	445	106057	104755	6749	7006	6,4	6,7	0,7	0,7
Celkem	4258	4273	1007778	1000346	35345	36094	3,5	3,6	3,5	3,6

Základní zjištění

Výsledky kvalifikovaných odhadů počtu romských žáků (dále „počty romských žáků“ nebo „romští žáci“) ve školním roce 2023/2024 přinesly zejména následující zjištění:

- **85 % romských žáků v základních školách je vzděláváno podle RVP ZV** (loni 85,7 %).
- **13 % romských žáků v základních školách je vzděláváno v programu RVP ZV UV** (loni 12,5 %),
- **2 % romských žáků v základních školách je vzděláváno podle RVP ZŠ speciální** (loni 1,8 %).
- **Romští žáci tvoří 29,1 % všech žáků vzdělávaných v programech pro žáky s LMP** (loni 26,1 %).
- **10 % (3 598) romských žáků se vzdělává ve 46ti základních školách, na nichž je 50% a vyšší podíl zastoupení tohoto etnika, na 16 z nich se zhruba 2,7 tis. romskými žáky je tento podíl 90% a vyšší.**
- **Romští žáci tvoří 3,6 % žáků v základních školách (loni 3,5 %), mezi jednotlivými kraji jsou však značné rozdíly.** Nejvyšší podíl romských žáků má Ústecký kraj (12,8 % žáků základních škol v kraji), naopak nejnižší Hlavní město Praha (0,8 %).
- **Z celkového počtu 36 094 romských žáků základních škol jich více než čtvrtina připadá na Ústecký kraj (9694) a téměř pětina na Moravskoslezský kraj (7006).**
- **Podíl romských žáků ve speciálních základních školách činí 9,8 % , mezi jednotlivými kraji jsou však opět značné rozdíly.** Nejvyšší podíl romských žáků ve speciálních školách¹ je ve Zlínském kraji (25,8 % všech romských žáků základních škol v kraji, nejnižší Plzeňský kraj (6,5%)

Tabulkové výstupy

Tab. 3 – Počty romských žáků podle vzdělávacích programů v základních školách (stav k 30. 9. daného roku)

Vzdělávací program	Počet romských žáků		Podíl (%)	
	2022	2023	2022	2023
RVP ZV	30301	30654	85,7	85,0
RVP ZV UV	4424	4746	12,5	13,0
RVP ZV ZŠS	620	694	1,8	2,0
Celkem	35345	36094	100,0	100,0

¹ Pro účely statistiky je za speciální školu, tj. školu zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona, označena taková škola, která má výlučně všechny třídy speciální (tj. zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona).

Tab. 4 – Počet škol podle odhadovaného podílu romských žáků na celkovém počtu žáků školy

Podíl romských žáků		Počet škol		Podíl (%)	
		2022	2023	2022	2023
34 % a více		116	127	2,7	3,0
z toho	50 % a více	37	46	0,9	1,1
	75 % a více	18	16	0,4	0,4
	90 % a více	17	16	0,4	0,4
méně než 34 %		4142	4146	97,3	97,0
z toho méně než 5 %		3493	3483	82,0	81,5
Celkem		4258	4273	100,0	100,0

Tab. 5 – Počet základních škol a jejich žáků s odhadovaným třetinovým a vyšším podílem romských žáků – krajský pohled

Podíl romských žáků odhad k 30. 9. 2023	34 % a více											
	Celkem			z toho								
				50 % a více			75 % a více			90 % a více		
Kraj	Škol	Žáků	R. žáků	Škol	Žáků	R. žáků	Škol	Žáků	R. žáků	Škol	Žáků	R. žáků
Hlavní město Praha	2	286	130	1	47	32	0	0	0	0	0	0
Středočeský kraj	12	879	411	7	236	137	0	0	0	0	0	0
Jihočeský kraj	4	545	246	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plzeňský kraj	6	544	265	3	58	36	0	0	0	0	0	0
Karlovarský kraj	7	438	240	3	273	167	0	0	0	1	13	12
Ústecký kraj	35	8512	5144	15	3158	1952	5	1049	917	4	915	902
Liberecký kraj	11	791	399	4	181	100	2	174	137	0	0	0
Královéhradecký kraj	6	404	223	0	0	0	1	80	70	0	0	0
Pardubický kraj	2	99	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kraj Vysočina	2	27	15	1	14	9	0	0	0	0	0	0
Jihomoravský kraj	5	1358	1076	0	0	0	4	1333	1066	0	0	0
Olomoucký kraj	9	556	443	2	70	37	0	0	0	4	365	355
Zlínský kraj	3	178	115	2	148	102	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	23	4475	3291	8	1551	1026	4	683	528	7	1415	1403
Celkem	127	19092	12041	46	5736	3598	16	3319	2718	16	2708	2672

Tab. 6 – Počet základních škol a jejich žáků s odhadovaným třetinovým a vyšším podílem romských žáků – podle zřizovatele

Podíl romských žáků <i>odhad k 30. 9. 2023</i>	34 % a více											
	Celkem			z toho								
				50 % a více			75 % a více			90 % a více		
Zřizovatel	Škol	Žáků C.	R. žáků	Škol	Žáků C.	R. žáků	Škol	Žáků C.	R. žáků	Škol	Žáků C.	R. žáků
MŠMT	22	479	265	11	223	142	1	24	20	1	11	11
Obec	69	15641	9728	22	4600	2891	9	2763	2278	10	1941	1919
Privátní sektor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Církev	1	278	278	0	0	0	0	0	0	1	278	278
Kraj	35	2694	1770	13	913	565	6	532	420	4	478	464
Celkem	127	19092	12041	46	5736	3598	16	3319	2718	16	2708	2672

Tab. 7 – Počet základních škol a jejich žáků podle typu školy – krajský pohled

Podíl romských žáků <i>odhad k 30. 9. 2023</i>	Základní škola						Podíl žáků ve speciálních školách	
	Běžná			Speciální (jen třídy § 16 odst. 9)				
Kraj	Škol	Žáků C.	R. žáků	Škol	Žáků C.	R. žáků	Žáci celkem	Romští žáci
Hlavní město Praha	258	117525	819	34	3404	202	2,8	19,8
Středočeský kraj	541	144579	2494	42	2471	406	1,7	14,0
Jihočeský kraj	247	58864	1500	24	1274	207	2,1	12,1
Plzeňský kraj	209	53438	1391	18	1426	96	2,6	6,5
Karlovarský kraj	102	24961	1858	7	518	74	2,0	3,8
Ústecký kraj	261	73036	9056	24	2575	638	3,4	6,6
Liberecký kraj	184	41583	1667	18	1557	412	3,6	19,8
Královéhradecký kraj	250	49121	1547	24	1687	263	3,3	14,5
Pardubický kraj	238	48061	1096	15	1136	109	2,3	9,0
Kraj Vysočina	261	46296	573	12	578	42	1,2	6,8
Jihomoravský kraj	466	110692	1926	26	2216	215	2,0	10,0
Olomoucký kraj	281	55015	1581	22	1687	245	3,0	13,4
Zlínský kraj	243	50768	498	21	1123	173	2,2	25,8
Moravskoslezský kraj	411	101929	6545	34	2826	461	2,7	6,6
Celkem	3952	975868	32551	321	24478	3543	2,4	9,8

Tab. 8 – Školy a žáci ve vzdělávacích programech (stav k 30. 9. daného roku)

Počty žáků ve vzdělávacích programech	2022		2023	
	Počet	Podíl	Počet	Podíl
Počet základních škol (ZŠ)	4258	—	4273	—
Žáci ZŠ celkem	1007778	—	1000346	—
- z toho odhad romských žáků	35345	3,5	36094	3,6
Počet škol, které mají 5 a více % romských žáků	765	18,0	790	18,5
Žáci ZŠ vzdělávání podle RVP ZV (bez RVP UV)	983153	—	976046	—
- z toho odhad romských žáků	30301	3,1	30654	3,1
Počet škol, které mají 5 a více % romských žáků vzdělávaných podle RVP ZV (bez RVP UV)	595	14,0	607	14,2
Žáci ZŠ vzdělávání podle RVP UV	16936	—	16314	—
- z toho odhad romských žáků	4424	26,1	4746	29,1
Počet škol, které mají 5 a více % romských žáků vzdělávaných podle RVP UV	527	12,4	508	11,9
Žáci ZŠ vzdělávání podle RVP ZŠ speciální	7689	—	7986	—
- z toho odhad romských žáků	620	8,1	694	8,7
Počet škol, které mají 5 a více % romských žáků vzdělávaných podle RVP ZŠ speciální	148	3,5	145	3,4

Závěr

Kvalifikované odhady počtu romských žáků jsou závislé především na relevanci údajů předávaných samotnými řediteli základních škol. Výraznou slabinou hodnocení výsledků je tedy skutečnost, že vychází ze zařazení žáka do romské populace na základě hodnocení třetích osob a je tak významně limitováno mírou individuální subjektivity či osobním postojem hodnotitele k provedenému šetření. Není možné je vnímat jako statistiku a i jejich meziroční srovnání je vždy zapotřebí chápat v širším kontextu.

Současně se i letos potvrdila předchozí očekávání, kdy přidružení zjišťování těchto odhadů paralelně ke sběru statistických dat skutečně vede k dalším možnostem jejich průběžné i následné kontroly (revize) tak, aby byly v obecném logickém souladu s údaji vykazovanými prostřednictvím předávání údajů ze školních matrik, stejně tak jako ve vzájemném logickém souladu mezi jednotlivými lety.

Romští žáci tvoří 29,1 % všech žáků vzdělávaných v programech pro žáky s LMP, což je o 3 procentní body více než v loňském roce. Zvyšuje se podíl romských žáků vzdělávaných v základních školách, kteří se vzdělávají dle rámcového vzdělávacího programu s upravenými výstupy (RVP UV).

Kromě těchto čistě statistických zjištění je nutno také vzít v úvahu hlavní rozdíl mezi RVP ZV LMP a RVP ZV UV. RVP ZV LMP stanovilo pro všechny žáky s LMP stejnou sníženou úroveň ve všech vzdělávacích oblastech bez rozlišení potřeb jednotlivých žáků. Současné RVP ZV UV umožňuje žákům s LMP na základě doporučení ze ŠPZ využít upravené výstupy pouze v těch oblastech, kde je to pro žáka nezbytné. V ostatních oblastech se žák může vzdělávat podle standardních očekávaných výstupů. Změny vzdělávacího obsahu se u žáků s LMP realizují na základě doporučení ŠPZ jako podpůrné opatření formou individuálního vzdělávacího plánu.

Pro hodnocení celkového vývoje této oblasti je nezbytné i nadále sledovat vývoj podílu romských žáků vzdělávajících se především podle RVP ZV UV, který může nejlépe reflektovat vývoj v oblasti pedagogicko-psychologické diagnostiky, efekty ze zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání a další faktory rozhodné pro kvalitativní posuny v této oblasti.

Současně je třeba sledovat připravenost romských dětí na školní docházku a v souvislosti s tím i podporovat jejich včasnou integraci do předškolního vzdělávání, a to nejen v rámci tzv. povinného posledním ročníku mateřských škol.

Obecně lze konstatovat, že postupně dochází vlivem změn spojených se společným vzděláváním k častějšímu zařazování žáků s lehkým mentálním postižením do běžných škol, kde jsou tito žáci integrováni s využitím podpůrných opatření. Školský zákon usiluje o naplnění maximálního potenciálu žáka a jeho práva na vzdělání. Rozhodnutí o zařazení je proto vždy činěno v součinnosti školského poradenského zařízení, školy a rodiny. Cílem je navrhovat vždy, když je to v souladu se zájmem žáka, jeho zařazení do běžného vzdělávacího proudu s využitím podpůrných opatření.